РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Стара Загора

А Н А Л И З

на
здравословното състояние на децата и учениците
за учебната 2021 - 2022 г.
в Старозагорска област

Съгласно Наредба №3 от 2000 г. на МЗ за здравните кабинети в детските заведения и училищата /обн. ДВ, бр.38 от 2000 г./.

Физическо и здравословно състояние на децата

В РЗИ - Стара Загора бяха получени общо 130 анализа - бланки по образец за физическото развитие и здравословното състояние на децата от област Стара Загора /вкл. общините Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Николаево, Гурково, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово и Опан/, посещаващи детски заведения, от които 35 са от подготвителни групи към учебни заведения. Оставащите 95 са от детски заведения /ДЯ и ДГ/, което представлява над 90% от всички детски заведения. Общия брой на децата е 11191, от които от 1 до 3 години - 1795, а от 3 до 7 години – 9396. Броят на момчетата е 5875, а на момичетата – 5316. За 2021-2022 г. медицинските специалисти от детските заведения са обобщили данните за извършени профилактични прегледи на 9944 деца /88,8%/, предоставени им от личните лекари, като обхватът е с 5% по-голям в сравнение с данните за прегледаните деца за 2020/2021 г.

Общ брой групи	Общ брой деца	От тях на възраст		В това число	
		1 - 3 г.	3 - 7 г.	Момчета	Момичета
482	11191	1795	9396	5875	5316

Физическо развитие на децата /130 анализа от детски заведения/

Физическото развитие на децата се отчита по показатели **ръст и телесна маса**. При оценката им се оформят три групи: Първа група – норма, втора група – разширена норма и трета група – извън нормата. Тези групи са съобразени със съответните норми за възраст и пол, посочени в „Методика за провеждане на профилактичните прегледи на лица от 0 до 18 г.” от 2003 г.

Физическото развитие на децата през учебната 2021/2022 г. показва, че **по показател ръст** 91,7% от тях са първа група /норма/, 6% - втора група /разширена норма/. Децата извън нормата, които изостават от нормалния за възрастта си ръст, са 0,8%, а тези които изпреварват нормалния за възрастта си ръст – 1,5%. Отклоненията в сравнение с миналогодишните резултати са следните – увеличение за I група /норма/ с 2,2%, II група /разширена норма/ - броят е намален с 2,6%. При III група /извън нормата/ има увеличение с 0,1% за тези,които изостават от нормалния за възрастта си ръст, а при тези, които изпреварват нормалния за възрастта си ръст броят е увеличен с 0,3%.

Сборна таблица за оценка ръста на децата

I група – норма	II група - разширена норма	III група - извън нормата	
брой деца (X ± 1S)	брой деца между (X ± 1S) и (X ± 2S)	под (X - 2S)	над (X + 2S)
10258	677	84	172
91,7%	6%	0,8%	1,5%

По показател **телесна маса** разпределението по групи за областта е следното: I гр./норма/ – 89,9%; II гр./разширена норма/ – 7,5%; III гр./извън нормата/ – 0,8% /деца с много ниска телесна маса/ и 1,8% с много висока телесна маса и риск от затлъстяване. Резултатите са със следните отклонения в сравнение с миналата година: увеличение в рамките на 2,2% за I гр./норма/ и намаление с 2% за II група /разширена норма/. При III група /извън нормата/- на децата с много ниска телесна маса броят е увеличен с 0,5%, а при тези с много висока телесна маса имаме намаление с 0,2%.

Сборна таблица за оценка телесната маса на децата

I група – норма	II група - разширена норма	III група - извън нормата	
брой деца (X ± 1S)	брой деца между (X ± 1S) и (X ± 2S)	под (X - 2S)	над (X + 2S)
10056	836	89	210
89,9%	7,5%	0,8%	1,8%

Физическа дееспособност на децата

Анализът на физическата дееспособност показва, че 96,3% от изследваните от цялата област деца /над 3 години/ са покрили нормите за съответната възраст, докато през миналата година този процент е бил 91,2%.

Цялостните данни относно физическото развитие на децата от областта са представени в съответните таблици.

Заболеваемост на децата

Обобщени данни за областта:

От таблицата за регистрирани заболявания и аномалии, в която са отразени само новооткритите остри и хронични заболявания е видно, че при профилактичните прегледи на децата проведени от общопрактикуващите лекари са регистрирани общо 474/4,8%/ заболявания. Най-значителен дял се пада, както и през миналата година, на заболяванията на дихателната система – 280/2,8%/ от всички прегледани: от тях 110/39,3%/ с бронхиална астма, 119/42,5%/ с пневмонии; 25/8,9%/ с алергичен ринит; 1/0,4%/ с хроничен бронхит; 25/8,9%/ с хронични заболявания на тонзилите, аденоидни вегетации. Следват ги проблемите със зрението /нарушена рефракция и акомодация, смущения в зрението, слепота и намалено зрение/ - 32/0,3%/, болестите на ендокринните жлези и обмяната – 23/0,2%/, от които с най-значителен дял е затлъстяването – 21/91,3%/ и 2/8,7%/ със захарен диабет; вродени аномалии – 13/0,1%/ /от които 7 на ССС /, психични разстройства – 12/0,1% - от които една значителна част са с детски аутизъм; заболявания на нервната система – 12/0,1%/ деца /епилепсия – 7, ДЦП – 5;заболявания на костно-мускулната с-ма-12/0,1%/- 5 с артропатии, 5 с плоско стъпало и 2 с гръб. изкр.; заболявания на ухото и мастоидния израстък- 9- от които 4 с глухота и др. представени в съответната таблица. По нозология водеща е пневмонията-119/1,2%/ от всички прегледани деца. Следват бронхиалната астма-110/1,1%/; алергичен ринит - 25/0,2%/, хроничен тонзилит – 25/0,2%/, смущения в зрението – 25/0,2%; затлъстяване – 21 / 0,2%/; епилепсия – 7 ; нарушена рефракция и акомодация – 7, ДЦП - 5 и др. представени в съответната таблица.

Диспансерно наблюдение на децата

По отношение на заболяванията, които изискват диспансерно наблюдение, съгласно Наредба №8 от 03.11.2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, резултатите за областта показват следното:

За 2021-2022 учебна година на диспансерен учет се водят 278/2,8%/ деца, за които са предоставени съответните данни. Водещи, както и през миналата година са заболяванията на дихателната система – 198/2%/ от всички прегледани- 172 с бронхиална астма, 25 с алергичен ринит и 1 с хроничен бронхит. Следват ги болестите на нервната система и сетивните органи – 29/0,3%/- 13 с епилепсия, 8 с ДЦП, 7 с глухота и 1 с глаукома, психични разстройства – 18/0,2%/- от които 13 деца с аутизъм; вродени аномалии – 13/0,1%/- от които ВСМ – 8, болести на храносмилателната с-ма-6/вс.с цьолиакия/,заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 4 /2 със захарен диабет/,заболявания на костно-муск.с-ма-4/вс.с ювенилен артрит/, болестите на кръвта и кръвотворните органи – 3 /1 с желязо-дефицитна анемия, 2 с таласемия/,заболявания на пикочо-половата с-ма-2/1 с нефролитиаза и 1 с хрон. пиелонефрит/ и други упоменати в съответната таблица. По нозология водещо място, както и през миналата година, заема бронхиалната астма – 172/1,7%/, следвана от алергичния ринит - 25/0,3%/, детски аутизъм - 13/0,1%; епилепсията – 13/0,1%/, /, ДЦП – 8 деца ; глухота – 7; цьолиакия – 6, 4-с ювенилен артрит и др. включени в таблицата за диспансерно наблюдение на децата от областта.

Данните по общини са следните:

Община Братя Даскалови – 7 анализа от детски заведения

Данните, които са предоставени от личните лекари на медицинските специалисти за извършен профилактичен преглед, са за 209 деца – 100%, както и през миналата година.

Общия брой на подадените деца посещаващи детски заведения е 209. От тях на възраст от 1 до 3 години – 18, а от 3 до 7 години – 191. Броят на момчетата е 107, а на момичетата – 102.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 94,7% от тях са в I група/норма/; II гр. /разш. норма/ -3,3%; III гр./извън нормата/ - 1% под нормата и 1% над нормата. Намаление за I група /норма/ с 5,3% .

При телесната маса – 94,2% са в I гр./норма/; 3,8% - II гр./разширена норма/; деца в III гр./извън нормата/ - 1% са под нормата и 1% над нормата. Наблюдава се намаление за I група с 3,2% и увеличение на децата във II група с 1,2%.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст – увеличение с 4,5% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 7/3,3% / новорегистрирани заболявания. От тях - 4 пневмонии; 1 с алергичен ринит , 1 хроничен бронхит и 1 с глухота.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 3 диспансерни заболявания – по 1 с алергичен ринит, хроничен бронхит и глухота.

Община Чирпан – 11 анализа от детски заведения

Предоставените данни за проведен профилактичен преглед са за 645 деца /94,2%/. Обхвата е по-висок с 44,7% в сравнение с миналата година.

Общият брой на децата в тях е 685. От 1 до 3 г. – 95, а от 3 до 7 г. – 590. Момчетата са 365, а момичетата са 320.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 93,2% са в I гр./норма/; 5,5% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 1% под, а тези над нормата са 0,3%. Има намаление на децата в I група /норма/ с 1,6% и увеличение на тези от II група /разширена норма/ с 0,8%. Децата над нормата са намалели с 0,4%, а тези под нея са увеличили с 0,5%.

При телесната маса – 89,6%, са в I гр./норма/; 7,4% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 1,2% са над нормата за съответната възраст, а 1,8% са под нея. Наблюдава се намаление на децата в I група с 3,1% и увеличение на тези от II група с 4,2%. Има намаление с 1,9% при децата над нормата и увеличение при тези под нормата с 0,6%.

Физическа дееспособност:

96,3% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст. В сравнение с миналата година има увеличение с 19.1%.

Заболеваемост на децата:

Броят на всички новорегистрирани заболявания е 30/4,7%/. От тях-27/4.2%/- със заболявания на дихателната система /25 с пневмонии и по 1 с бронхиална астма и алергичен ринит/от всички прегледани ученици. Следват по 1 дете със затлъстяване, ВСМ и 1 с други.

Диспансерно наблюдение:

Предоставени са данни за 4 диспансеризирани деца. От тях - 1 с бронх. астма, 1 с алергичен ринит, 1 с ДЦП и 1 с м/упредсърден септален дефект.

Община Опан – 1 анализ от детско заведение

Предоставени са данни на всичките 20 деца за извършен профилактичен преглед – 100%. Общият брой на децата е 20, като от 1-3г са-4,а от 3 до 7 години-16.

Момчетата са 12, а момичетата – 8.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 100% са I група /норма/, няма деца - II група /разширена норма/. Няма деца извън нормата. По показател телесна маса 95% от децата са в I гр./норма /, 5% са във II гр./разширена норма/. Няма деца извън нормата.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 1 новорегистрирано заболяване - затлъстяване.

Диспансерно наблюдение:

Не се съобщава за диспансеризирани деца.

Община Гълъбово – 3 анализа от детски заведения

Предоставени са данни за 201/70,5%/ деца за извършен профилактичен преглед, по-нисък обхват с 16,6%. от миналата година

Общият брой на децата в тях е 285, като 31 са от 1 до 3 г., а 254 са от 3 до 7 г. Момчетата са 155, а момичетата – 130.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 79,3% са в I гр./норма/; 12,3% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 6% са под, а 2,4% са над нормата. Децата в I група са се намалели с 2,9%, а тези във II група са се увеличили с 0,8%. Децата под нормата са се увеличили с 2%, а тези над нея са се увеличили с 0,2%.

При телесната маса – 82,1% са в I гр./норма/; 11,6% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 3,9% са под, а 2,4% са над нормата. Децата от I група са се увеличили с 1,5%, тези от II група са намалели с 2,1%. Децата под нормата са се увеличили с 0,8%, а тези над нормата са намалели с 1%.

Физическа дееспособност:

99,6% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст. Има увеличение с 5,6% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Новорегистрираните заболявания са 25/12,4%/. Най-много са децата с бронхиална астма-4/2%/ от всички прегледани. Следват 2 с проблеми в зрението, 1 с глухота и други – 18.

Диспансерно наблюдение:

Общо 5/2,5%/ диспансерни деца – 4/2%/ са със заболявания на дихателната система – всички са с бронхиална астма. Други – 1 с глухота.

Община Раднево – 8 анализа от детски заведения

Данни за проведен профилактичен преглед са предоставени за 555/94,5%/ от децата, което е с 0,2% по-малко от миналата година.

Общ брой на децата – 587. От тях 70 са от 1 до 3 г., а 517 са от 3 до 7г. Момчетата са 323, а момичетата 264.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 96,3% са в I гр./норма/; 3,7% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - няма. С 2,4% са се увеличили тези от I група, а с 1% са намалели тези от II гр./разширена норма/.

При телесната маса – 94,9% са в I гр./норма/; 4,5% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 0,3% са под, а 0,3% са над нормата. Имаме увеличение с 4,3% на децата в I група /норма/ и намаление с 2,6% на тези от II група /разширена норма/. При III група – с 0,7% са намалели децата под нормата и с 0,9% са намалели тези над нормата.

Физическа дееспособност:

97,9% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст, което е с 0,2% по-малко от миналата година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава за 1 новорегистрирано заболяване- с бронхиална астма.

Диспансерно наблюдение:

Общо 10/1,8%/ диспансеризирани деца, от които 9/1,6%/ с бронхиална астма и 1 с епилепсия.

Община Николаево – 1 анализ от детско заведение.

За 187/96%/ от децата са предоставени данни на медицинските специалисти за проведен профилактичен преглед.

Общият брой на децата е 195, като 19 са от 1 до 3 г., а 176 са от 3 до 7 г. Момчетата са 104, а момичетата – 91.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 87,7% от тях са в I група/норма/; 11,3% - II гр. /разш. норма/; III гр./извън нормата/ - под нормата-0,5%,а над нея също-0,5%. В сравнение с миналата

година има намаление на децата от I група с 1,7% и увеличение на тези от II група с 0,7%.

По показател телесна маса – 86,7% са в I гр./норма/; 11,8% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под-0,5%, а 1% са над нормата. Спрямо миналата година процента на децата в I група е идентичен, а тези от II група са се намалели с 0,4%. Трета група – няма промяна.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност.

Заболеваемост на децата:

1-дете с бронхиална астма.

Диспансерно наблюдение:

1-дете с бронхиална астма.

Община Гурково – 2 анализа от детски заведения

За 151/98,7%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед, което е с 63% повече от миналата година.

Общият брой деца е 153, като 17 са от 1 до 3 години, а 136 са от 3 до 7 г. Момчетата са 83, а момичетата - 70.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 90,2% от тях са в I група/норма/; 9,8% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - няма. В сравнение с миналата година има намаление с 8,4% на децата в I група и увеличение с 8,4% на тези във II група.

По показател телесна маса – 76,5% са в I гр./норма/; 22,9%- II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ под нормата – няма, а над са 0,6%. Има намаление на децата от I група с 19,3% и увеличение с 22,2% на тези от II група в сравнение с миналата година. За децата над нормата броят е намален с 2,9%.

Физическа дееспособност:

98,5% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност – намаление с 0,8% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Новорегистрираните заболявания са 4/2,6%/ – 3/2%/ с бронхиална астма и 1 със затлъстяване.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 6/4%/ деца подлежащи на диспансеризация – всичките с бронхиална астма.

Община Мъглиж – 7 анализа от детски заведения

Данни за проведен профилактичен преглед са предоставени за 337/94,9%/ от децата, което е с 1,3% повече от миналата година.

Общ брой на децата – 355. От тях 69 са от 1 до 3 г., а 286 са от 3 до 7 г. Момчетата са 172, а момичетата 183.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 87,4% от тях са в I група/норма/; 11,8% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - под нормата няма, а над нормата 0,8%. За Iгр. има намаление с 1,2%,а за IIгр.-увеличение с 1,8%. Децата под нормата -няма, а за тези над нея броя е идентичен.

По показател телесна маса – 88,2 % са в I гр./норма/; 10,4% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под 0,6% и над нормата-0,8%. В сравнение с миналата година има увеличение с 2,4% на децата в I група и намаление с 1,6% на децата във II група. В III група децата над нормата са намалели с 0,4%, а тези под нея с 0,3%.

Физическа дееспособност:

93,7% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност – намаление с 3,2%.

Заболеваемост на децата:

Подадени са данни за 2 новорегистрирани заболявания – с бронхиална астма.

Диспансерно наблюдение:

Подлежащи на диспансеризация - 3 деца/2 с бронх.астма и 1 с епилепсия/.

Община Павел баня – 13 анализа от детски заведения

За 452/100%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед-увеличение с 5,5% в сравнение с миналата година.

Общия брой деца е 452, като 56 са от 1 до 3 години, а 396 са от 3 до 7 г. Момчетата са 237, а момичетата са 215.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 98,9% от тях са в I група/норма/-увеличение с 1,4%; II гр. /разш. норма/ - 0,3%. Извън нормата - 0,4% под нея и 0,4% над нея.

По показател телесна маса – 96,9% са в I гр./норма/; 1,6% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под нормата –0,4% и над нормата – 1,1%. Децата от I група са се увеличили с 2,4%% и има намаление на тези от II група с 1,5%. При III група има намаление с 0,7% - над нормата, а под нормата броят е идентичен.

Физическа дееспособност:

98,2% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, което е с 1% повече от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 42/9,3%/ новорегистрирани заболявания.От тях заболявания на дихателната система са 23/5,1%/ - 6 с пневмонии,13 с хроничен тонзилит и 4 с алергичен ринит. Следват 6 със затлъстяване, 4 с болести на ухото,4 с плоско стъпало, 2 деца със смущение в зрението, 1 с ДЦП , 1 с гръб. изкривяване и 1 със спец. симптоми и синдроми.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 8/1,8%/ диспансеризирани деца-от които 4 с алергичен ринит, 2 с епилепсия и по 1 с генерализирано разстройство в развитието и ДЦП.

Община Казанлък – 20 анализа от детски заведения

За 2246/88,5%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед. Намаление със 2,3% в сравнение с миналата година.

Общият брой деца е 2538, като 452 са от 1 до 3 години, а 2086 са от 3 до 7 г. Момчетата са 1343, а момичетата са 1195.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 90,9% от тях са в I група/норма/; 6,9% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - 1,1% са под нея и 1,1% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 0,2% на децата в I група,а във II група броя е идентичен.За децата под нормата % е идентичен, а тези над нея са намалели с 0,2%.

По показател телесна маса – 88,2% са в I гр./норма/; 8,6% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 1% са под нея, а 2,2% са над нормата. При съпоставка с миналогодишните резултати има намаление на децата в I група с 2,5%, а за II група – увеличение с 1,7%. При децата под нормата % е идентичен, а при децата над нормата – увеличение с 0,9%.

Физическа дееспособност:

94,9% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, с 8,2% повече от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Има данни за 56/2,5%/ новорегистрирани заболявания. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 31/1,4%/, от които - 21/67,7%/ с бронхиална астма; с пневмония - 3/9,7%/, с алергичен ринит – 5/16,1%/ и 2/6,5%/ с хроничен тонзилит. Следват заболяванията на нервната с-ма и сет. органи-15/0,7%/,от които най-много деца с проблеми със зрението-10/66,7%/,3 с ДЦП и по 1 с

епилепсия и заболявания на ухото; Следват психичните р-ва-2 със специфично забавяне в развитието, по 1 с пиелонефрит,врод. сърдечни малформации и други – 6.

Диспансерно наблюдение:

Получени са сведения за 43/1,9%/ диспансерни деца. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система –28/1,2%/, от които 23/82,1%/ с бронхиална астма, и 5 с алергичен ринит.Следват заболяванията на нервната с-ма-5,от които 4 с ДЦП и 1 с епилепсия.Психични р-ва- 3- от които 1 с детски аутизъм. Други – 2 с цьолиакия,2 с ювенилен артрит и по 1 с хипопитуитаризъм, аномалии на коронарните съдове и туберкулоза.

Община Стара Загора – 57 анализа от детски заведения

Медицинските специалисти са получили данни от личните лекари за проведен профилактичен преглед на 4941/86,5%/ от децата, с 4,5% повече от миналата година.

Общият брой на децата в детските заведения е 5712, като 964 са от 1 до 3 години, а 4748 са от 3 до 7 г. Момчетата са 2974, а момичетата са 2738.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 91,7% от тях са в I група/норма/; 5,6% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - 0,5% са под нея и 2,2% са над нормата. Процентът на децата от I група е увеличен с 4% и намален с 4% за II група, в сравнение с миналата година. При III група /извън нормата/ има увеличение с 0,1% за децата под нормата, а за тези над нормата има също увеличение с 0,8%.

По показател телесна маса – 90,3% са в I гр./норма/; 7% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 0,5% са под нея, а 2,2% са над нормата. В сравнение с миналата година децата в I група са се увеличили с 2,6%, а тези във II група са намалели с 2,5%. При III група /извън нормата/ резултатите са идентични за децата под нормата и са намалели с 0,1% за тези над нормата.

Физическа дееспособност:

96,2% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, с 1,3% повече от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Данните сочат за 305/6,2%/ новорегистрирани заболявания. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 182/3,7%/ от всички прегледани деца, от които 77/42,3%/ с бронхиална астма, 81/44,5%/ с пневмония, 14/7,7%/ с алергичен ринит и 10/5,5%/ с хронични заболявания. на тонзилите. Следват заболяванията на нервната система и сетивните органи – 27/0,5%/, от които най-много са проблемите със зрението – 18/66,7%/, 6 с епилепсия, 2 с глухота и 1 с ДЦП,заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 14/0,3%/, от които 12 със затлъстяване и 2 със захарен диабет; вродени аномалии – 11 /от които 5 – ВСМ/ Следват психичните разстройства – 9 - всички с детски аутизъм;. Други – 62 /2 с гастрит и дуоденит,3 със заболявания на кръвта и кръвотворните органи,2 с хроничен пиелонефрит, 5 с артропатии,по 1 с плоско стъпало и гръб.изкривяване и др. – 48/.

По нозология водеща е пневмонията, следвана от бронхиалната астма, алергичния ринит, смущения в зрението, затлъстяването, хроничния тонзилит,детския аутизъм и др.

Диспансерно наблюдение:

Предоставени са данни за 195/3,9%/ диспансерни деца.

1. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 140/2,8%/, от които с бронхиална астма – 126/90%/ и алергичен ринит – 14/10%/.
2. Болести на нервната система и сетивните органи – 16/0,3%/, от които епилепсия –8; ДЦП – 2; глухота – 5 и 1 с глаукома.
3. Психични разстройства – 14/0,3%/ -от които 12 с детски аутизъм,по 1 с хиперкинетично р-во и др. генерализирани р-ва в развитието.
4. Вродени аномалии – 10/0,2%/, от които 6 на сърдечно-съдовата система.

5. Заболявания на ендокринната система и обмяната – 3, от които 2 със захарен диабет и 1 с хипотиреоидизъм.

6. Други – 12 /цьолиакия – 4, по 2 с ювенилен артрит и таласемия,по1 с желязодефицитна анемия,нефролитиаза,хроничен пиелонефрит и злокачествено новообразувание на ретроперитонеума – тумор на Вилмс.

Изводи:

- Според данните на медицинските специалисти, получени от личните лекари през учебната 2021-2022 г. броят на прегледаните деца е 9944/88,8%/ или с 5% повече от тези за миналата година.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 85% от децата в Старозагорска област са в норма по показател ръст и в норма по показател телесна маса.
- Над 85% от децата са в норма по показател ръст за всички общини с изключение на община Гълъбово – 79,3%.
- По отношение на показател телесна маса 80% и повече от децата за I група /норма/ дават всички общини с изключение на община Гурково-/76,5%/ за сметка на увеличения брой деца предимно от II група /разширена норма/.
  Най-висок процент деца под нормата по отношение на телесното тегло дава община Гълъбово – 3,9%. Общините с най-висок процент деца над нормата са Гълъбово – 2,4%, Стара Загора – 2,2%, Казанлък – 2,2%, и др. Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансирано хранене и ниска двигателна активност.
- При проведените в 114 детски заведения тестове за физическа дееспособност, нормите за съответната възраст са покрили 96,3% от изследваните деца над 3 г., което е с 5,1% повече от миналата година.
- Както и през предходната година при новооткритите остри и хронични заболявания на децата се запазва водещо мястото на болестите на дихателната система /бронхиална астма, пневмония, хроничен тонзилит, хроничен бронхит и алергичен ринит/, следвани от проблемите със зрението, болестите на ендокринните жлези и обмяната – от които най-значителен е делът на затлъстяването, вродените аномалии, психичните разстройства /детски аутизъм/, болестите на нервната система и други. По нозология водеща е пневмонията,следвана от бронхиалната астма и други. Всички данни са представени в съответната таблица.
- По данни на медицинските специалисти, на диспансерно наблюдение подлежат 278 деца или 2,8% от всички предоставили данни за проведен профилактичен преглед. Водещи, както и през предходната година са заболяванията на дихателната система, като най-голям е броят на диспансеризираните деца с бронхиална астма. Всички данни са представени в съответната таблица.

Физическо развитие и здравословно състояние на учениците от Старозагорска област

В Старозагорска област схемите за анализ на здравословното състояние на учениците обхващат 107 учебни заведения /90%/ от общия им брой, съответно 31686 ученика. За учебната 2021-2022 г. в РЗИ – Стара Загора бяха получени 107 анализа за здравословното състояние на учениците от областта, изготвени от медицинските специалисти, работещи в учебни заведения на 11 общини /Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Николаево, Гурково, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово и Опан/. Броят на прегледаните от общопрактикуващите лекари ученици /за които има изпратени съответните данни/ е 23859/75.3%/.

Анализът на физическото развитие на учениците е по данни на антропометричните показатели ръст и телесна маса, които се сравняват с нормите, посочени в „Методика за провеждане на профилактичните прегледи на лица от 0 до 18 г.” от 2003 г. При индивидуалната оценка на тези показатели се оформят три групи: Първа група – норма, втора група – разширена норма и трета група – извън нормата, с две подгрупи – под и над нормата.

Оценка ръст и телесна маса на учениците – 107 учебни заведения

Броят на учениците в областта, на които е измерен ръст, е 31408/99.1%/. Физическото им развитие по показател **ръст** показва, че 86,3% от тях са в I група /норма/; 8,9% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2% са под и 2,8% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 1,7% на учениците в I група /норма/ и намаление с 1,3% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата броят е увеличен с 0,2% за тези под нормата и намален с 0,4% за тези над нея.

Сборна таблица за оценка ръста на учениците – на база 31408 измерени ученици

I група - норма				II група - разширена норма				III група - извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета
8753	**7991**	**5810**	**4551**	**979**	**948**	**538**	**326**	**207**	**209**	**96**	**105**	**280**	**296**	**209**	**110**
***%27,9**	**25,4**	**18,5**	**14,5**	**3,1**	**3**	**1,7**	**1**	**0,7**	**0,7**	**0,3**	**0,3**	**0,9**	**0,9**	**0,7**	**0,4**
****%85,7**	**84,6**	**87,3**	**89,4**	**9,6**	**10**	**8,2**	**6,4**	**2**	**2,2**	**1,4**	**2,1**	**2,7**	**3,2**	**3,1**	**2,1**
27105				**2791**				**617**				**895**			
86,3%				**8,9%**				**2%**				**2,8%**			

* Процентно съотношение спрямо всички измерени ученици по съответния показател

** Процентно съотношение спрямо всички от съответната възраст по пол за съответния показател

Броят на учениците в Старозагорска област, на които е измерено **телесно тегло,** е 31408/99,1%/. Разпределението по групи за този показател е следното: I група /норма/ - 82,7%; II група /разширена норма/ - 9,7%; III група /извън нормата/ - 1,9% - под нормата, а учениците над нея са 5,7%. В сравнение с миналата учебна година се забелязва увеличение с 0,7% на учениците в I група /норма/, и намаление на учениците във II група /разширена норма/ с 0,3%. При трета група /извън нормата/ има леко увеличение на учениците под нормата с 0,1%, а за тези над нормата-увеличение с 0,6%.

Сборна таблица за оценка телесната маса на учениците – на база 31408 измерени ученици

I група - норма				II група - разширена норма				III група - извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета
8141	**7447**	**6014**	**4367**	**1120**	**1108**	**465**	**365**	**208**	**191**	**98**	**88**	**541**	**538**	**391**	**326**
***%25,9**	**23,7**	**19,1**	**13,9**	**3,6**	**3,5**	**1,5**	**1,2**	**0,7**	**0,6**	**0,3**	**0,3**	**1,7**	**1,7**	**0,8**	**1**
****%81,3**	**80,2**	**86,3**	**84,9**	**11,2**	**11,9**	**6,7**	**7,1**	**2,1**	**2,1**	**1,4**	**1,7**	**5,4**	**5,8**	**5,6**	**6,3**
25969				**3058**				**585**				**1796**			
82,7%				**9,7%**				**1,9%**				**5,7%**			

* Процентно съотношение спрямо всички измерени ученици по съответния показател

** Процентно съотношение спрямо всички от съответната възраст по пол за съответния показател

Физическа дееспособност на учениците

След обобщаване на получената от медицинските специалисти информация относно физическата дееспособност на учениците от областта се отчита, че тези, получили оценка над среден /3/ при изследване на отделните показатели, в процентно отношение спрямо всички изследвани, са 99,5%, при 98,1% за миналата учебна година. Процентът на освободените от часовете по физическо възпитание ученици е 0,7%. Броя на обхванатите ученици с лечебна физкултура /ЛФК/ е много нисък - 30. Резултатите по пол и възраст са представени в съответната таблица.

	ОБЩО	7-14 г.		14-18 г.	
Брой ученици, получили оценка над среден (3) при изследване на физическата дееспособност – 99,5%	31302	Момчета 10222	Момичета 9489	Момчета 6412	Момичета 5179
Брой ученици, освободени от часовете по физическо възпитание – 0.7%	219	44	33	57	85
Брой ученици, включени в групи по ЛФК в училище.	30	6	1	15	8

Заболеваемост на учениците

На медицинските специалисти от учебните заведения на Старозагорска област са предоставени данни от проведени профилактични прегледи на 23859/75.3%/ от учениците.

От таблицата за регистрирани заболявания и аномалии, отнасяща се само за новооткрити остри и хронични заболявания се вижда, че са регистрирани 702/2,9%/ заболявания. Най-голям е делът на болестите на дихателната система – 237/1%/, включващи 158/66,7%/ с бронхиална астма, 55/23,2%/ с пневмонии, 10/4,2%/ с хроничен тонзилит и 14/5,9%/ с алергичен ринит. След тях се нареждат ендокринните жлези и обмяната – 129/0,5%/, от които 97/75,2%/ със затлъстяване, 29/22,5%/ със захарен диабет и 3/1,3%/ с болести на щитовидната жлеза. Следват ги болестите на нервната система и сетивните органи – 129/0,5%/, от които най-много са проблемите със зрението – 81/62,8%/, епилепсия – 28/21,7%/, ДЦП – 14/10,9%/, болести на ухото и мастоидния израстък - в това число глухота – 6/4,6%/.

На следващо място са болестите на костномускулната система – 46/0,2%/, от тях – 38/82,6%/ с гръбначни изкривявания, 6 с придобито плоско стъпало и 2 с артропатия; психичните разстройства – 26/0,1%/, от които водещи са генерализираните р-ва в развитието-начело с детския аутизъм и други. Всички заболявания са представени в съответната таблица.

По нозология на водещо място, както и през миналата година е бронхиалната астма – 158/0,7%/, следвана от затлъстяването – 97/0,4%/, пневмонията – 55/0,2%/,смущения в зрението-52/0,2%/ гръбначните изкривявания – 38/0,1%/, захарен диабет – 29/0,1%/, епилепсия – 28, нарушена рефракция и акомодация-28, гастрит и дуоденит – 19, ДЦП – 14,алергичен ринит-14,генер.р-ва в развитието-13,хроничен тонзилит –10 и др. включени в таблицата за регистрирани заболявания и аномалии.

Диспансерно наблюдение на учениците

От представените данни на медицинските специалисти за извършен профилактичен преглед на 23859/75,3%/ ученици от Старозагорска област, на диспансерен учет се водят 938/3,9%/. Водещи, както и през миналата година, са болестите на дихателната система – 575/2,4%/ от всички прегледани ученици-водеща е бронхиалната астма с 542 ученика,19 с алергичен ринит и 14 с хроничен бронхит. Следват болестите на нервната система и сетивните органи – 149/0,6%/-епилепсия-83,ДЦП-41,глухота-18 и др. След тях се нареждат заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 69/0,3%/-начело е захарния диабет с 59 ученика, 3 с хипотиреоидизъм и др., психичните разстройства – 43/0,2%/-с най-голям дял на детския аутизъм-34, хиперкинетичните р-ва-4 и др., вродени аномалии – 33/0,1%/ - от които 21 на ССС, болестите на пикочо–половата система – 16-с най-голям дял на хрон.пиелонефрит-10 и други съгласно приложената таблица за диспансеризация.

По нозология, се запазва наблюдаваната през годините тенденция най-голям да е делът на бронхиалната астма – 542/2,3%/. След нея се нареждат епилепсията – 83/0,3%/, захарен диабет – 59/0,2%/, ДЦП – 41/0,2%/, детски аутизъм – 34/0,1%/, алергичен ринит – 19, глухота – 18, хроничен бронхит – 14, хроничен пиелонефрит – 10 и други.Пълните данни за диспансерните ученици по нозология са включени в таблицата за диспансерно наблюдение на учениците от областта.

Данните по общини са следните:

Община Братя Даскалови – 6 учебни заведения.

Броят на учениците е 492. От тях 482 или 98% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 97,2% са в I група /норма/, 2,8% за II група /разширена норма/, III група /извън нормата/ - няма.

По показател телесна маса – 90,9% са в I група /норма/, 8,3% са във II група /разширена норма/. Извън нормата – няма над нея, а под нея са 0,8%. В сравнение с миналата година има намаление с 0,4% за учениците в I група и увеличение с 1,9% за II група.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрирани са 8/1,7%/ заболявания – от тях 5/1%/ с бронхиална астма,2 с вродени аномалии/1 на ССС/ и 1 с Тиреоидит на Хашимото.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има данни за 10/2,1%/ диспансерни ученика – от тях 7/1,5%/ с бронхиална астма и по 1 с Тиреоидит на Хашимото, вродена глаукома и междукамерен септален дефект.

Община Чирпан – 8 учебни заведения.

Общият брой на учениците в тях е 2056. От тях 1654 или 80,4% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 80,3% от учениците са в I група /норма/; 14,5% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,7% са под, а 3,5% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение на учениците в I група с 9,1% и намаление на тези във II група с 3,3%. Учениците под нормата са с 0,5% по-малко, а тези над нея са намалели с 0,1%.

По показател телесна маса – 70,7% са в I група /норма/; 17,9% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ – 2,3% са под, а 9,1% са над нормата. Има намаление на учениците в I група с 0,6% и увеличение на тези във II група с 0,1%. На учениците под нормата – % е идентичен, а тези над нормата са се увеличили с 0,8%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 95,2% от учениците са получили оценка над среден /3/, което е повече с 1,1% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на учениците

В Община Чирпан има данни за 113 новорегистрирани остри и хронични заболявания. Най-значителен дял се пада на болести на костно-мускулната система-40/2,4%/-36 с гръб. изкривявания и 4 с плоско стъпало; болести на ендокринните жлези и обмяната- 37/2,2%/-35 със затлъстяване и 2 със захарен диабет, болести на нервната с-ма и сетивните органи – 19/1,1%/ - 3 с епилепсия, 3 с ДЦП и 13 със смущения в зрението,болести на дихателната система – 5/0,3%/-3 с пневмония и 2 с бронх.астма и други – 12.

По нозология водещи са гръбначните изкривявания – 36/2,2%/, затлъстяването – 35/2,1%/, смущение в зрението – 13/0,8%/, придобито плоско стъпало – 4/0,2% епилепсия – 3,ДЦП-3, пневмонии – 3, зах.диабет-2,бронхиална астма-2 и други.

Диспансерно наблюдение

Общо-20/1,2%/диспансерни ученика.

1.Заболявания на нервната с-ма и сетивните органи-11/0,7%/-от които 7 с епилепсия,3 с ДЦП и 1 с глухота.

2.Дихателна с-ма-4/всичките с бронхиална астма/

3.Други-5/2 със зах.диабет,2 със желязо-деф.анемия и 1 с хрон.пиелонефрит./

Община Опан – 1 учебно заведение.

Броят на учениците е 146. От тях-130/89%/ са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 100% от учениците са в I група /норма/ и няма във II група /разширена норма/. Няма ученици извън нормата.

По показател телесна маса – 98,6% са в I група /норма/ и 1,4% са във II група /разширена норма/. Няма ученици извън нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Община Опан съобщава за 1 новооткрито заболяване – 1 със захарен диабет.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има подадени данни за 2 ученици, подлежащи на диспансерно наблюдение – 1 със захарен диабет и 1 с левкемия.

Община Гълъбово – 4 учебни заведения.

Броят на учениците е 938. От тях 589 или 62,8% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст, 83,2% от измерените ученици са в I група /норма/; 6,6% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 3,9% са под, а 6,3% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление на учениците в I група с 0,9%, а за тези от II група – увеличение с 2,4%. При III група – намаление с 0,7% за тези под нормата, а тези над нормата са се увеличили с 1,7%.

По показател телесна маса – 73,5% са в I група /норма/; 10,4% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 3,2% са под, а 12,9% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление броя на учениците в I група с 3,7%, а на тези във II група увеличение с 1%. С 0,3% са намалели учениците под нормата, а учениците над нормата са се увеличили с 3,1%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

По данни, получени от медицинските специалисти, новорегистрираните заболявания са 43/7,3%/. Както и през миналата учебна година водещо е затлъстяването – 30/5,1%/, смущения в зрението – 6, бронхиална астма – 1, епилепсия – 1, захарен диабет – 1, ДЦП – 1 и други – 3/ с детски аутизъм-1/.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 19/3,2%/ диспансеризирани ученици.

Водещи са болестите на нервната система – 7/1,2%/ /6 с епилепсия и 1 с ДЦП./; следват заболяванията на дихателната система – 5/0,8%/- всички с бронхиална астма. Други – 7 /захарен диабет – 3 и 4 с детски аутизъм/.

Община Раднево – 6 учебни заведения.

Броят на учениците е 1481. От тях 1218 или 82,2% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 94,3% са в I група /норма/; 3,9% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1% са под, а 0,8% са над нормата. В сравнение с миналата година са намалели учениците от I група с 0,9%. Тези във II група са се увеличили с 0,8%. При учениците под нормата има увеличение с 0,1%, а при тези над нормата % е идентичен.

По показател телесна маса – 90,8% са в I група /норма/; 5,7% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 0,7% са под, а 2,8% са над нормата. Има намаление спрямо миналата година с 0,4% за I група и увеличение с 0,3% за II група. При III група /извън нормата/ има увеличение с 0,3% на учениците, които са под и намаление с 0,1% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/-увеличение с 0,3%.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрираните заболявания са 7 – 4 с нарушена рефракция и акомодация и 3 със зах. диабет.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 33/2,7%/ диспансеризирани ученици.

Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 22/1,8%/- всички с бронхиална астма и по 4 със захарен диабет и епилепсия ; 2 с ДЦП и 1 с вроден хипотиреоидизъм.

Община Николаево – 5 учебни заведения.

Броят на учениците е 619. От тях 608 или 98,2% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 98,9% от учениците са в I група /норма/, 1,1% са във II група/разширена норма/ и няма под и над нормата.

По показател телесна маса – 94,7% са в I група /норма/; а 3,2% са във II група /разширена норма/; под нормата - няма, а 2,1% са над нея. Намаление за I група – 0,6%, а за II група увеличение с 0,4%. При III група има увеличение с 0,3% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/, както и през миналата година.

Заболеваемост на учениците

Медицинските специалисти съобщават за 6/1%/ новорегистрирани заболявания-3 с бронхиална астма и по 1 с епилепсия, ДЦП и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има данни за 6/1%/ диспансерни ученици – 3 с бронхиална астма и 1 по с епилепсия ДЦП и др.мукополизахаридози.

Община Гурково – 2 учебни заведения.

Броят на учениците е 529. От тях 92,6% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 76,8% са в I група /норма/; 20,8% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - под – 0,9% и 1,5% над нормата. Намаление спрямо миналата година е с 2,4% на учениците за I група и увеличение с 3,3% на тези от II група. При III група учениците под нормата са намалели с 0,5%, а тези над нея са намалели с 0,3%.

По показател телесна маса – 60,3% са в I група /норма/; 25,3% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ под – 0,2%, над – 14,2%. Намаление с 6,1% на учениците в I група и увеличение с 4% на тези във II група. При III група /под нормата/ - намаление с 0,2%, а тези над нормата са се увеличили с 2,3%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрираните заболявания са 20 – 5/1%/ с бронхиална астма, 4 със затлъстяване, 2 с вродени аномалии/1 на ССС/ и по 1 с епилепсия, гастрит и дуоденит, артропатия и други-6.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 41/8,4%/ диспансеризирани ученици.

Тази година водещи са болестите на дихателната система – 26/5,3%/ - всичките с бронхиална астма.Нервна с-ма и сетивни органи-7-от които 3 с епилепсия, 2 с катаракта и по 1 с нам. зрение на двете очи и ДЦП.Вродени аномалии- 4/3 на ССС-м/у камерен септален дефект,м/у предсърден септален дефект и вродена аномалия на големите вени/.

Други – 4 /2 с хипертония,1 с хипотиреоидизъм и 1 с неревм. заб. на аортната клапа.

Община Мъглиж – 7 учебни заведения.

Броят на учениците е 990. От тях данни за проведен профилактичен преглед са представили 952 или 96,2%.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 88,3% от учениците са в I група /норма/; 9,3% - II група /разширена норма/; 2,4% са под нормата и няма над нормата. В сравнение с миналата

година резултатите показват намаление на учениците с 5% за I група и увеличение с 0,3% за II група. При тези под нормата - увеличение с 1,2%.

По показател телесна маса 86,9% са в I група /норма/; 10,2% са във II група /разширена норма/. III група /извън нормата/ - 1,7% са под и 1,2% над нормата. Резултатите показват намаление с 1% на учениците от I група и намаление във II група с 1,4%. При тези извън нормата има намаление с 0,1% на тези под нормата и увеличение с 0,3% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/-увеличение с 3,4% спрямо миналата година.

Заболеваемост на учениците

Има данни за 2 новорегистрирани заболявания – 1 с бронхиална астма и 1 със зах. диабет.

Диспансерно наблюдение на учениците

Налице са данни за 7/0,7%/ диспансерни ученика – от тях 5/0,5%/ с бронхиална астма и по 1 със зах.диабет и глухота.

Община Павел баня – 10 учебни заведения.

Броят на учениците е 1154. Медицинските специалисти имат данни за проведен профилактичен преглед за 1106/95,8%/.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 98,4% от учениците са в I група /норма/; 0,5% - II група /разширена норма/ и III група /извън нормата/-0,5% под и над – 0,5%. Увеличение с 3,6% на учениците в I група /норма/, II група – намаление с 1,5% и III група – броят на учениците над нормата е намален с 1,1%, а под нормата с 0,9%.

По показател телесна маса 96,4% са в I група /норма/; 1,5% са във II група /разширена норма/. III група – 0,9% от учениците са под нормата и 1,2% над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 2,7% за I група и намаление с 2,1% за II група. Резултата за учениците под нормата е намален с 0,6%, а броя за тези над нормата е увеличен с 0,6%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 98,3% от учениците са получили оценка над среден /3/, с 4,5% повече от миналата година.

Заболеваемост на учениците

Медицинските специалисти съобщават за 99/8,9%/ новорегистрирани заболявания. Проблеми със зрението – 29/2,6%/. Дихателна система – 22/1,9%/, от които 4 с хронични заболявания на тонзилите, 7 с пневмонии, 5 с бронхиална астма и 6 с алергичен ринит. Заболявания на храносмилателната с-ма- 16/1,4%/- всички с гастрит и дуоденит.Други- 3 с неврози; 3 със заболявания на ухото; 5 с кръвотечение от пол.органи и смущ. в менструацията; по 1 с ДЦП, плоско стъпало, гръб. изкривяване и други – 18.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо- 19/1,7%/ диспансерни ученика. Най-голям дял се пада на заболяванията на дихателната система – 11/1%/, от които 5 с бронхиална астма и 6 с алергичен ринит. Други-8/3 с ДЦП, 2 с ювенилен артрит, по 1 с епилепсия, невротично р-во и детски аутизъм/.

Община Казанлък – 15 учебни заведения.

Общият брой на учениците в тях е 6656. Медицинските специалисти са получили данни за проведен профилактичен преглед от 4976/74,8%/.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 85,9% са в I група /норма/; 8,4% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2,6% са под, а 3,1% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение на учениците в I група /норма/ с 4,9%, процента за тези във II група/разширена норма/ е по-висок с 1,8%. При III група – под нормата има увеличение с 1,1%, а над нормата увеличение с 0,9%.

По показател телесна маса – 83,4% са в I група /норма/; 9,5% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,9% са под, а 5,2% са над нормата. Има увеличение на учениците в I група /норма/ с 5,6%, и увеличение на тези във II група /разширена норма/ с 1,1%. При III група /извън нормата/- под нормата процента е увеличен с 0,6%, а тези над нормата са се увеличили с 1,6%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 99,8% от учениците са получили оценка над среден /3/, което е с 1% повече от миналата година.

Заболеваемост на учениците

Има данни за 154/3,1%/ новорегистрирани заболявания. Най значителен дял се пада на болестите на дихателната система – 62/1,2%/- от които 50/80,6%/ с бронхиална астма; 7/11,3%/ с пневмония и 5/8,1%/ с алергичен ринит. Следват проблемите със зрението – 19/0,4%/; психични р-ва – 10/от които 5 със спец. забавяне в развитието и 5 с олигофрения/; болестите на ендокринните жлези и обмяната – 8/от които 6 със зах. диабет и 2 със затлъстяване/; болестите на нервната с-ма – 7/5 с епилепсия и 2 с ДЦП/; вродени аномалии – 3/1 на ССС/; и други – 45.

По нозология водещото място заема бронхиалната астма - 50/1%/, смущения в зрението-11/0,2%/ пневмонии-7/0,1%/; нарушения в рефракцията и акомодацията – 7/0,1%/, захарен диабет – 6, епилепсия-5, алергичен ринит-5, спец. забавяне в развитието- 5; ДЦП – 2 и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има получени данни за 203/4,1%/ диспансерни ученика. Както и през миналата година най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 124/2,5%/- /от тях 116/2,3%/ с бронхиална астма и 8 с алергичен ринит/ , следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 26/0,5%/-/15 с епилепсия,8 с ДЦП и др./; болестите на ендокринните жлези и обмяната – 14/0,3%/- от които 13 със зах. диабет; психични р-ва - 13/0,3%/-от които 10 с детски аутизъм, вродени аномалии – 9/6 на ССС/. Други – 17/ артропатии и остеохондрози – 3,лимфобластна левкемия – 4, цьолиакия – 1, 1 – неревматична митрална стеноза, 2-доброкач.образувания на ларинкса, 2 с желязо-дефицитна анемия, 1 с есенциална хипертония, 1 с невринома, 1 с холелитиаза и 1 с сарком на Юинг/.

По нозология, както и през миналата година водеща е бронхиалната астма – с 116/2,3%/. Следва епилепсия - 15/0,3%/, захарен диабет – 13/0,2%/, детски аутизъм – 10, алергичен ринит – 8/0,1%/, ДЦП – 8/0,1%/, лимфобластна левкемия – 4, м/укамерен септален дефект-3 и други.

Община Стара Загора – 43 учебни заведения.

Броят на учениците в тях е 16625. Медицинските специалисти са получили данни за проведен профилактичен преглед на 11654/70,1%/ ученици, което е с 5,6% повече в сравнение с миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 85,1% са в I група /норма/; 9,7% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2% са под, а 3,2% са над нормата. Има увеличение с

0,4% за I група и увеличение с 0,3% за II група /разширена норма/. При III група – увеличение с 0,1% за тези под нормата и има намаление с 0,5% за тези над нея.

По показател телесна маса – 82,4% са в I група /норма/; 9,5% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2,1% са под, а 6% са над нормата. Има увеличение на учениците в I група /норма/ с 1,%, а с 1,2% са намалели тези във II група /разширена норма/. При III група /извън нормата/- под нормата са намалели с 0,1%, а тези над нормата са се увеличили с 0,2%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 99,1% от учениците са получили оценка над среден /3/. В сравнение са миналата година има увеличение с 1%.

Заболеваемост на учениците

Представени са данни за 249 новорегистрирани заболявания. Най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 133/1,1%/, от които най-голям е броят на бронхиалната астма – 86/64,7%/, пневмония – 38/28,6%/, хроничен тонзилит - 6/4,5%/ и алергичен ринит – 3/2,2%/. Следват болестите на ендокринните жлези и обмяната – 43/0,4%/. От тях най-голям е броят на учениците със затлъстяване – 26/60,5%/, захарен диабет – 15/34,9%/ и заболявания на щитовидната жлеза-2/4,6%/. След това се нареждат болестите на нервната система и сетивните органи – 36/0,3%/, от които епилепсия – 17, проблеми със зрението – 10, ДЦП – 6, с глухота – 3. Следват психичните разстройства – 11- от които 7 с детски аутизъм; болести на пикочо-половата система – 8/хроничен пиелонефрит – 5 и 3 с хроничен гломерулонефрит/. Други – 18/3 с вродени аномалии, 2 със злокачествени новообразувания, 2 с гастрит и дуоденит, хипертонична болест – 1; по 1 с артропатия и заболяване на кръвта и други – 8/.

По нозология на първо място се нарежда бронхиалната астма – 86/0,7%/. Следват пневмония – 38/0,3%/, затлъстяване – 26/0,2%/, епилепсия – 17/0,1%/ захарен диабет – 15/0,1%/, смущения в зрението – 8, ДЦП - 6, хронични заболявания на тонзилите – 6, детски аутизъм-5, алергичен ринит-3, глухота – 3 и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Получени са данни за 578/5%/ диспансерни ученика. Отново най-голям дял се пада на заболяванията на дихателната система – 368/3,2%/ от всички прегледани ученици-от които 349 с бронхиална астма, 14 с хроничен бронхит и 5 с алергичен ринит, следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 87/0,7%/, заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 40/0,3%/, психичните разстройства – 24/0,2%/, вродени аномалии - 17/0,2%/ - 11 с ВСМ, болестите на пикочо-половата система – 15, болести на кръвта и кръвотворните органи – 10, злок. образувания – 7. Други - 5 с цьолиакия, 2 с митрален пролапс и по 1 с хипертония, туберкулоза на белия дроб и ювенилен артрит.

По нозология и тази година, както и през предходната на първо място е бронхиалната астма – 349/3%/, следвана от епилепсията – 47/0,4%/, захарния диабет – 35/0,3%/, ДЦП – 22/0,2%/, детски аутизъм – 19/0,2%/, глухота - 16, хрогичен бронхит – 14, хроничен пиелонефрит – 9, таласемия – 5, алергичен ринит- 5, цьолиакия- 5 , и други.

При заболяванията на нервната система и сетивните органи най-значителен дял се пада на епилепсията – 47, следвана от ДЦП – 22, глухота – 16 и други. При заболяванията на ендокринните жлези и обмяната водещ е захарния диабет – 35 и по 1 с муковисцидоза, вроден хипотиреоидизъм, болест на Уилсън, тиреотоксикоза и хипофизарен нанизъм.

От психичните разстройства най-много са с детски аутизъм - 19, хиперкинетични разстройства – 4 и 1 с шизофрения. От вродените аномалии най-много

са тези на ССС – 11. При болестите на кръвта и кръвотворните органи таласемиите са 5, желязодефицитна анемия – 3 и други. При болестите на пикочо-половата система - 9 са с хроничен пиелонефрит, 3 с хроничен гломерулонефрит и други. Злокачествените новообразувания са 7/ 2 с лимфоидна левкемия, 2 с неходжкинов лимфом и други/.

Изводи:

- Медицинските специалисти от учебните заведения в Старозагорска област са получили данни за проведен профилактичен преглед на 23859 ученици или 75,3% от всички прегледани. Този обхват е с 5,1% по-голям от миналата година. Обикновено в по-малките общини обхватът е над 80%. Прави впечатление, че в по-големите общински центрове като Гълъбово/62,8%/, Стара Загора/70,1%/ и Казанлък/74,8%/ по-нисък процент ученици предоставят на медицинските специалисти от здравните кабинети данни и талони за здравословно състояние и проведен профилактичен преглед. Въпреки положените усилия, взаимодействието между личните лекари и медицинските кадри в учебните завадения /особено на тези в по-големите общини/ се осъществява трудно и не е на нужното ниво, поради различни обективни и субективни причини /голям брой на общопрактикуващи лекари на ученици в едно учебно заведение; ученици от различни общини, обучаващи се в едно училище и др./ Необходимо е да се отбележи, че медицинските специалисти /там където има функциониращи здравни кабинети в детските и учебни заведения/ в много от случаите сами извършват антропометричните измервания /без това да е пряко тяхно задължение съгласно Наредба № 3/, тъй като не могат да ги получат от личните лекари.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 80% по показател <u>ръст</u> и над 80% по показател <u>телесна маса</u> от учениците в Старозагорска област са в норма.

  Броят на учениците в областта, на които е измерен ръст, е 31408/99.1%/. Физическото им развитие по показател **ръст** показва, че 86,3% от тях са в I група /норма/; 8,9% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2% са под и 2,8% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 1,7% на учениците в I група /норма/ и намаление с 1,3% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата броят е увеличен с 0,2% за тези под нормата и намален с 0,4% за тези над нея.

  Броят на учениците в Старозагорска област, на които е измерено **телесно тегло,** е 31408/99,1%/. Разпределението по групи за този показател е следното: I група /норма/ - 82,7%; II група /разширена норма/ - 9,7%; III група /извън нормата/ - 1,9% - под нормата, а учениците над нея са 5,7%. В сравнение с миналата учебна година се забелязва увеличение с 0,7% на учениците в I група /норма/, и намаление на учениците във II група /разширена норма/ с 0,3%. При трета група /извън нормата/ има леко увеличение на броя на учениците под нормата с 0,1%, а за тези над нормата броя е увеличен с 0,6%.

  При показател телесна маса резултат под 80% в I група/норма/ е получен в общините: Гурково – 60,3%, Чирпан – 70,7% и Гълъбово – 73,5%.

  Най-висок процент ученици под нормата /с много ниска телесна маса/ се наблюдава в община Гълъбово – 3,2%. С най-високи проценти от измерените ученици над нормата /с много висока телесна маса/ са общините: Гурково – 14,2%, Гълъбово – 12,9%, Чирпан – 9,1%. След тях се нареждат об-на Стара Загора – 6%, Казанлък – 5,2% и други.

  Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансираното хранене и ниската двигателна активност.
- През настоящата година от <u>новооткритите остри и хронични заболявания</u> при учениците най-голям е броят на заболяванията на дихателната система, следвани от болестите на ендокринните жлези и обмяната, нервната система и сетивните органи,

костно-мускулната система, психичните разстройства и други представени в съответната таблица.

По нозология водеща позиция се пада на бронхиалната астма, следвана от затлъстяването и други.

- Представени са данни за 938 ученици, които се водят на диспансерно наблюдение, което съставлява 3,9% от всички ученици, представили данни за проведен профилактичен преглед.

  Най-голям е броят на диспансеризираните ученици със заболявания на дихателната система – 575/2,4%/ от всички прегледани. Както и през изминалата година водеща е бронхиалната астма – 542/2,3%/.

- При провеждане на тестовете за физическа дееспособност на учениците от областта, оценка над среден/3/ са получили – 99,5% от всички изследвани по съответните показатели.

Приложение: Схеми за анализ на здравословното състояние на децата и учениците от Старозагорска област за учебната 2021-2022 година.